

Læreplan i vg2 frisør

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 11. februar 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagenes relevans og sentrale verdier

Vg2 frisør handler om å behandle og pleie ulike hårtyper, hodebunn, skjegg, vipper og bryn for å imøtekomme kundens ønsker og forutsetninger. Videre handler programfagene om grunnleggende kundeservice og informasjon og veiledning som kan bidra til økt velvære for kunden. Programfagene handler også om å forberede elevene på en aktiv yrkesutøvelse i tett samarbeid med kunder og kolleger og til skiftende markeder, trender og moter i frisørbransjen.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Vg2 frisør skal bidra til å utvikle den enkeltes identitet som frisør. Gjennom praktiske frisørproppgaver der elevenes valg og utførelse har betydning for prosessen og resultatet, utvikler elevene kritisk tenkning. Videre bidrar programfagene til forståelse av estetiske og etiske problemstillinger i faget, knyttet til ulike kulturer og tradisjoner i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Gjennom refleksjon, skaperglede, selvstendig arbeid og samarbeid med andre utvikler elevene selvstendighet i yrkesutøvelsen.

Kjerneelementer

Hår, verktøy og teknikker

Kjerneelementet hår, verktøy og teknikker handler om grunnleggende teori og framgangsmåter for å klippe, forme, farge og endre strukturen på ulike typer hår ved å bruke ulike verktøy, teknikker og produkter. Videre handler det om å bruke arbeidsbeskrivelser og gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet i prosesser med hår, hodebunn, skjegg, vipper og bryn fra idé til ferdig resultat. Det handler også om kunnskap om historie, moter, trender, tradisjoner og ulike kulturer i utforskingen av nye framgangsmåter, metoder og teknikker.

Kommunikasjon og kundeservice

Kjerneelementet kommunikasjon og kundeservice handler om samarbeid, kommunikasjonsformer og kundeservice i praksis for å imøtekomme kundens ønsker og forutsetninger. Det innebærer å analysere kundens stil, ønsker og forutsetninger og å være i dialog med kunden i produksjonsprosessen. Videre handler kjerneelementet om å behandle reklamasjoner og å løse utfordringer. Det handler også om å bruke ulike metoder og teknologi til formidling, presentasjon og markedsføring.

Arbeidsliv og yrkesidentitet

Kjerneelementet arbeidsliv og yrkesidentitet handler om å drøfte regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet, og å reflektere over egen praksis. Det innebærer å integrere kravene til helse, miljø og sikkerhet i alle delene av fagutøvelsen, fra planlegging til dokumentasjon av ferdig arbeid. Videre handler kjerneelementet om bransjerelatert økonomi og om å reflektere over lønnsomhet i behandlingen og mulighetene for å markedsføre produkter og tjenester.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I vg2 frisør handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å utvikle identitet og å ta ansvarlige valg i eget liv og i skapende arbeid. Det innebærer å utvikle gode arbeidsrutiner og strategier for å møte og mestre forventninger fra kunder. Videre handler det om å bli trygg i møte med medelever, kunder og andre aktører i faget. Det handler også om å reflektere over hvordan man påvirkes av moter, trender og visuelle uttrykk, og hvordan man kan gi uttrykk for egne tanker og meninger i et flerkulturelt samfunn.

Bærekraftig utvikling

I vg2 frisør handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å reflektere kritisk over materialer og produkter og bruk av disse. Det innebærer informasjon om kjemiske stoffer i behandling av hår og å vurdere valg og bruk av dette og nødvendige beskyttelses- og hygienetiltak. Videre handler det om å reflektere kritisk rundt forbruk, avfallshåndtering og miljøpåvirkning av materialer og produkter og å vurdere ressursutnyttelse med tanke på miljø og økonomi.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i vg2 frisør innebærer å uttrykke egne meninger og å lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale. Det betyr også å bruke fagterminologi i drøfting og refleksjon over faglige emner og å bygge opp argumentasjon og tilpasse kommunikasjonen til mottaker og formål. Elevene utvikler muntlige ferdigheter når de drøfter, reflekterer og presenterer saker alene og i fellesskap.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i vg2 frisør innebærer å bruke fagterminologi og varierte skrivemåter for å utforme tekster tilpasset mottaker og formål. Videre betyr

det å utforske og reflektere over faglige emner og problemstillinger, bygge opp argumentasjon og å bruke kilder på en kritisk og etterprøvbar måte. Det innebærer også å utforske og bruke bilder, illustrasjoner og arbeidsbeskrivelser som dokumentasjon og i kommunikasjon med kunder og kolleger.

Å kunne lese

Å kunne lese i vg2 frisør innebærer å bruke faglitteratur for å finne og vurdere informasjon om produkter, framgangsmåter og avtaler og å bruke kilder på en kritisk og etterprøvbar måte. Det betyr også å analysere skriftlig og visuelt språk i frisørfaget for å trekke faglige slutninger.

Å kunne regne

Å kunne regne i vg2 frisør innebærer å beskrive og bruke geometri, måleenheter, blandingsforhold og tabeller, utføre beregninger og begrunne valg ved ulike behandlinger. Det betyr også å tolke og presentere resultater som påvirker kostnader knyttet til tjenester og produkter.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i vg2 frisør innebærer å bruke digitale ressurser til å søke etter og innhente informasjon og å kommunisere og presentere eget arbeid. Videre vil det si å vurdere, bearbeide og sammenstille informasjon, utøve kildekritikk og vise til kilder. Det handler også om å utvikle etisk bevissthet og vise digital dømmekraft ved å følge regler og normer.

Kompetansemål og vurdering

Kompetanse og vurdering kommunikasjon, klipp og frisyreforming

Kompetansemål etter kommunikasjon, klipp og frisyreforming

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsprosesser
- gjøre rede for og anvende ulike kommunikasjonsformer i arbeidsprosesser
- tolke kundens stil og ønsker og drøfte ulike løsninger i samarbeid med kunden
- reflektere over etiske problemstillinger i møte med ulike kundegrupper og vurdere ulike strategier for å møte kundenes forventninger

- gjøre rede for valg av teknikker, produkter og verktøy og anvende dem på en hensiktsmessig måte tilpasset kundens ønsker og forutsetninger
- gjennomføre grunnleggende klippeformer og effileringsteknikker
- bruke klippeformer i kombinasjoner, og skape maskuline og feminine former
- gjøre rede for og bruke grunnleggende prinsipper ved klipp av skjegg
- utforske og bruke tradisjonelle og aktuelle teknikker i frisyreformering til å skape ulike former og uttrykk
- bruke arbeidsbeskrivelser, fagterminologi, digitale ressurser og visuelle hjelpemidler i arbeidsprosesser, dokumentasjoner og presentasjoner
- gjennomføre vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner og følge gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet i alt arbeid
- beregne pris på varer og tjenester og vurdere sammenhengen mellom vareforbruk, tidsbruk og lønnsomhet
- vurdere og bruke ulike metoder i markedsføringen av frisørfaget og virksomheten
- utforske og drøfte betydningen av frisørfagets historie, moter, trender, tradisjoner og kulturelle uttrykk
- drøfte hvilke krav og forventninger som stilles til et likeverdig og inkluderende yrkesfellesskap, og beskrive hvilke plikter og rettigheter arbeidsgiver og arbeidstaker har i arbeidslivet

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i programfaget kommunikasjon, klipp og frisyreformering når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker begge programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i programfaget kommunikasjon, klipp og frisyreformering. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i programfaget kommunikasjon, klipp og frisyreformering ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning, og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette

karakter i programfaget kommunikasjon, klipp og frisyreforming basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Kompetanse og vurdering hår, farge og strukturendring

Kompetansemål etter hår, farge og strukturendring

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsprosesser
- beskrive hårets oppbygning, hårtyper med forskjellig tekstur og gjøre rede for hva som påvirker hårets kvalitet
- gjøre rede for de vanligste årsakene til hår- og hodebunnsproblemer og vurdere hvordan produkter, helse og ernæring kan påvirke og forebygge problemene
- beskrive gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet, og begrunne og bruke reglene i praktisk arbeid
- bruke relevant teori om hår og hodebunn og ut fra denne kunnskapen gjennomføre hodebunnsmassasje
- utforske og beskrive produkters egenskaper, virkemåter og påvirkning på helse og miljø
- reflektere over forbruk, avfallshåndtering og hvordan valg av ulike materialer og produkter påvirker miljøet
- gjøre rede for og vurdere begrensninger og forholdsregler som er yrkesetisk og helsemessig forsvarlige ved behandling av ulike hårtyper
- gjøre rede for og bruke teori om farge i ulike fargebehandlingsprosesser
- gjøre rede for og bruke teori om kjemisk strukturendring i strukturendringsprosesser
- bruke relevant teori for å gjennomføre forming og farging av vipper og bryn
- reflektere over tiltak som beskytter mot kjemiske stoffer og fremmer hygiene- og smittevern, og bruke denne kunnskapen i eget arbeid

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i programfaget hår, farge og strukturendring når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker begge programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i programfaget hår, farge og strukturendring. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over

egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i programfaget hår, farge og strukturendring ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning, og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i programfaget hår, farge og strukturendring basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Kommunikasjon, klipp og frisyreformering: Elevene skal ha én standpunkt karakter.

Hår, farge og strukturendring: Elevene skal ha én standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Kommunikasjon, klipp og frisyreformering og hår, farge og strukturendring: Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen der de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Kommunikasjon, klipp og frisyreformering: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Hår, farge og strukturendring: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Kommunikasjon, klipp og frisyreforming og hår, farge og strukturendring:
Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen der de felles
programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt
eksamen.